

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

**Gimnazjum nr 10
im. Jana Pawła II
W Rybniku**

Wrzesień 2011

I. Cele Programu Profilaktyki:

1. Ograniczenie wśród młodzieży przemocy i agresji.
2. Podniesienie poziomu kultury osobistej uczniów.
3. Przestrzeganie uczniów przed zagrożeniami związanymi z zachowaniami ryzykownymi (alkohol, narkotyki, dopalacze).
4. Propagowanie wśród gimnazjalistów zdrowego stylu życia.
5. Zagwarantowanie uczniom poczucia bezpieczeństwa.
6. Kształtowanie u uczniów poczucia własnej wartości.

II. Działy programowe:

1. Przeciwdziałanie agresji i przemocy.
2. Propagowanie zdrowego stylu życia.
3. Zapobieganie różnym formom uzależnień wśród młodzieży.
4. Eliminowanie wagarów – unikania obowiązku szkolnego.

III. Diagnostyka środowiska szkolnego.

1. Gimnazjum diagnozuje zagrożenia przeprowadzając ankiety wśród uczniów i rodziców.
2. Analiza wyników diagnozy potwierdziła wstępne obszary zagrożeń występujących w naszej szkole:
 - a) problem przemocy i agresji
 - b) brak dyscypliny i niska kultura uczniów
 - c) problem wagarów i ucieczek z lekcji
 - d) palenie papierosów
 - e) problem wandalizmu i niszczenia mienia publicznego
 - f) kontakt uczniów z substancjami odurzającymi min. z „dopalaczami”

IV. Kierunki działań interwencyjnych i profilaktycznych.

Działania szkoły w kierunkach wskazanych w wyniku diagnozy:

1. Doskonalenie umiejętności nauczycieli, rozszerzenie wiedzy nauczycieli o takie zagadnienia jak:
 - wiedza na temat uzależnień(min. dopalaczy)
 - agresja i przemoc {sposoby przeciwdziałania}
 - zasady postępowania w przypadkach stwierdzenia łamania prawa i zasad obowiązujących na terenie szkoły
 - regulacje prawne
2. Wyposażenie biblioteki szkolnej w fachowe materiały i publikacje dotyczące profilaktyki.
3. Włączenie przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego do konkretnych działań.
4. Organizowanie profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych lub spotkań dodatkowych.
5. Stała współpraca z rodzicami w celu przekazywania im wiedzy na temat zagrożeń, zapoznanie rodziców z działaniami szkoły wynikającymi z planu profilaktyki.
6. Starania w celu zapewnienia uczniom alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
7. Ścisła współpraca z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze.

Dział I

Przeciwdziałanie agresji i przemocy.

Treści:

1. Kształtowanie postaw otwartości i tolerancji.
2. Agresja w wieku dorastania i przeciwdziałanie jej.
3. Jak radzić sobie ze stresem?
4. Emocjonalne problemy okresu dojrzewania.
5. Prawidłowe relacje między nauczycielem i uczniem, rodzicami i dziećmi.

ZADANIA	CELE	FORMY REALIZACJI
Skierowane do nauczycieli		
1. Samodoskonalenie nauczycieli: - fachowa lektura, - udział w szkoleniach na temat przeciwdziałaniu przemocy. 2. Przeprowadzenie zajęć warsztatowych w czasie rad pedagogicznych. 3. Udział nauczycieli w zajęciach doskonalących umiejętności negocjacyjne i wychowawcze. 4. Przeciwdziałanie agresywnym zachowaniom wśród uczniów. 5. Monitorowanie sytuacji rodzinnej uczniów z rodzin niepełnych oraz z rodzin , gdzie jeden z rodziców lub oboje wyjechali za granicę.	1. Nauczyciele znają rodzaje i źródła agresji. 2. Nauczyciele potrafią radzić sobie z własnymi emocjami. 3. Nauczyciele zapobiegają agresywnym zachowaniom uczniów i przejawom przemocy w środowisku rówieśniczym. 4. Nauczyciele wspierają się, współpracują i wymieniają doświadczeniami na temat pracy z młodzieżą trudną . 5. Wychowawcy i pedagog wspomagają opiekunów prawnych i rodziców w procesie wychowania.	1. Spotkania z psychologiem lub pedagogiem, pracownikami zakładów opiekuńczych, policjantem. 2. Współpraca z Kuratorem Sądu Rodzinnego. 3. Reagowanie pracowników szkoły na przejawy agresji, rozmowy z uczniami, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym. 4. Wychowawcy i pedagog systematycznie kontaktują się z opiekunami prawnymi i rodzicami uczniów.

Skierowane do rodziców

<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie rodzicom problemów wychowawczych okresu dojrzewania . 2. Umożliwienie rodzicom udziału w zajęciach organizowanych przez szkołę: zawody sportowe, festyny, wycieczki, imprezy środowiskowe 3. Stały kontakt pedagoga szkolnego i psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z rodzicami uczniów. 4. Systematyczne spotkania z rodzicami uczniów sprawających problemy wychowawcze i proponowanie możliwych sposobów reagowania na ich postępowanie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzice wiedzą jak rozwiązywać problemy pojawiające się w okresie dorastania. 2. Sytuacja rodzinna uczniów jest właściwa. 3. Rodzice wiedzą, jakie instytucje udzielają pomocy w sprawach wychowania. 4. Rodzice współdziałają ze szkołą w realizowaniu zadań wychowawczych i profilaktycznych. 5. Rodzice systematycznie współpracują ze szkołą w rozwiązywaniu problemów . 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z psychologiem lub pedagogiem szkolnym. 2. Udział w zajęciach grupowych organizowanych przez wychowawcę lub pedagoga. 3. Współ praca rodziców z nauczycielami podczas organizowania zawodów sportowych, wycieczek i festynów. 4. Konsultacje dla rodziców i możliwość brania udziału w zajęciach z psychologiem lub pedagogiem.
---	---	---

Skierowane do uczniów

<ol style="list-style-type: none">1. Prowadzenie pracy profilaktycznej i psychoedukacyjnej z klasami przez wychowawców, nauczycieli i pedagoga szkolnego.2. Prelekcje dla uczniów na temat radzenia sobie z negatywnymi emocjami.3. Przeprowadzenie na lekcjach wychowawczych zajęć: <i>Jak sobie radzić ze stresem?</i>4. Udział w zajęciach dodatkowych istotnych w zaspokajaniu potrzeb ucznia i osiągnięciu satysfakcji życiowej.5. Cykl zajęć na temat asertywności oraz zachowania się uczniów w sytuacjach konfliktowych.6. Zorganizowanie dla klas I spotkań informacyjnych dotyczących konsekwencji prawnych wobec osób nieletnich dopuszczających się przestępstw i wykroczeń.	<ol style="list-style-type: none">1. Uczniowie potrafią radzić sobie z własnymi emocjami.2. Zespoły klasowe są zintegrowane.3. Uczniowie potrafią właściwie prezentować swoje uczucia i rozmawiać o problemach.4. Oferta zajęć pozalekcyjnych jest zgodna z potrzebami uczniów – każdy uczeń ma szansę rozwijać swoje zainteresowania i osiągać sukcesy.5. Uczniowie umieją rozwiązywać sytuacje konfliktowe.6. Uczniowie zdają sobie sprawę z przewidzianych Statutem Gimnazjum oraz prawnych konsekwencji swoich zachowań.	<ol style="list-style-type: none">1. Zajęcia z pedagogiem lub psychologiem.2. Spotkanie z psychologiem.3. Zajęcia warsztatowe z wychowawcą.4. Zajęcia opiekuńcze świetlicy szkolnej.5. Właściwa organizacja zajęć pozalekcyjnych.6. Spotkanie z policjantem.
---	---	---

Dział II

Propagowanie zdrowego stylu życia.

Treści:

1. Racjonalne gospodarowanie wolnym czasem.
2. Troska o zdrowie fizyczne i psychiczne.
3. Problemy związane ze zdrowiem psychicznym.
4. Zwiększanie świadomości wśród uczniów na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych min. dopalaczy

ZADANIA	CELE	FORMY REALIZACJI
Skierowane do nauczycieli		
1. Zapoznanie Rady Pedagogicznej z problemami emocjonalnymi młodzieży w okresie dorastania. 2. Organizowanie rajdów i wycieczek przez nauczycieli. 3. Proponowanie i propagowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego . 4. Samodoskonalenie nauczycieli: - racjonalne gospodarowanie czasu wolnego, - fobie szkolne.	1. Nauczyciele umieją rozpoznać problemy emocjonalne okresu dorastania. . 2. Nauczyciele propagują zdrowy styl życia. 3. Nauczyciele potrafią właściwie reagować na zjawiska zagrażające zdrowiu fizycznemu i psychicznemu uczniów.	1. Szkolenie nauczycieli przez psychologa lub pedagoga. 2. Zajęcia rekreacyjno-sportowe dla uczniów. 3. Pogadanki zajęcia warsztatowe w czasie godzin wychowawczych.
Skierowane do rodziców		
1. Zapoznanie rodziców z przyczynami problemów wynikających z okresu dostania: - problem nerwic, - popadanie w kompleksy i myśli samobójcze, - fobie szkolne. 2. Rozdanie na spotkaniach z rodzicami materiałów poświęconych zdrowiu psychicznemu dziecka. 3. Wspólne i zdrowe spędzenie czasu wolnego rodziców i uczniów. 4. Promowanie wśród rodziców mody na nie palenie.	1. Rodzice umieją rozpoznawać stany depresyjne i objawy nerwic u dzieci. 2. Rodzice wiedzą, gdzie szukać pomocy w wypadku zagrożenia zdrowia fizycznego i psychicznego uczniów. 3. Rodzice dbają o zdrowy styl życia. 4. Rodzice rozumieją wpływ sytuacji rodzinnej na zdrowie psychiczne uczniów i potrzebę poświęcania swoim dzieciom czasu i uwagi. 5. Rodzice kontrolują stan zdrowia dzieci.	1. Szkolenie prowadzone przez psychologa lub pedagoga. 2. Pogadanka prowadzona przez wychowawcę. 3. Zorganizowanie turnieju rodzinnego: - mecz w siatkówkę, - rozgrywki w tenisa stołowego. Odpowiedzialni: - wychowawcy, - nauczyciele wychowania fizycznego, - świetlica. 4. Prowadzenie akcji uświadamiającej szkodliwość zażywania środków psychoaktywnych.
Skierowane do uczniów		
1. Jak racjonalnie gospodarować wolnym czasem? - higiena psychiczna ucznia. 2. Prawidłowe i bezpieczne formy zachowania się w szkole i poza szkołą. 3. Nawiazywanie więzi	1. Uczniowie potrafią racjonalnie gospodarować wolnym czasem. 2. Uczniowie potrafią dbać o zdrowie swoje i innych. 3. Uczniowie znają zasady racjonalnego odżywiania się..	1. Pogadanka i zajęcia warsztatowe na godzinach wychowawczych. 2. Przygotowanie scenek przez uczniów, dyskusja. 3. Uczestnictwo w zajęciach rekreacyjno-sportowych:

rodzinnej, zdrowe spędzanie czasu wolnego.	4. Uczniowie wiedzą co to jest bulimia i anoreksja i gdzie szukać pomocy w rozwiązaniu tych problemów.	- rozgrywki sportowe, rajdy rowerowe
4. Zminimalizowanie zjawiska palenia papierosów wśród uczniów.	5. Uczniowie są świadomi szkodliwości palenia i niebezpieczeństw z tym związanych.	- zajęcia na basenie - turnieje rodzinne
		4. Praca w grupach, wykonanie prac plastycznych.
		5. Propagowanie mody na niepalenie
		-zajęcia warsztatowe -konkursy plastyczne -zajęcia terapeutyczne

Dział III

Zapobieganie różnym formom uzależnień wśród młodzieży.

Treści:

1. Główne powody stosowania używek przez młodzież.
2. Skutki prawne posiadania środków odurzających.
3. Negatywne oddziaływanie papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy.
4. Pomoc terapeutyczna zagrożonym osobom.
5. Umiejętność odmawiania w sytuacjach zagrożenia.

ZADANIA	CELE	FORMY REALIZACJI
Skierowane do nauczycieli		
1. Szkolenie nauczycieli w czasie Rady Pedagogicznej na temat rozpoznawania i efektów działania substancji odurzających. Konsekwencje prawne w stosunku do nieletnich.	1. Nauczyciele umieją rozpoznawać objawy zażywania środków odurzających.	1. Spotkanie z policjantem.
2. Przeprowadzenie ankiet dla uczniów służących rozpoznaniu skali zagrożenia alkoholizmem i narkomanią oraz dostępności w otoczeniu szkoły środków odurzających, dopalaczy.	2. Nauczyciele znają skalę zagrożenia dotyczącą ich uczniów.	2. Spotkania z przedstawicielami instytucji pracujących z młodzieżą uzależnioną.
3. Fachowa lektura nauczycieli na temat różnego rodzaju używek.	3. Nauczyciele znają instytucje prowadzące działalność profilaktyczną i udzielające pomocy osobom uzależnionym.	3. Praca samokształceniowa.
4. Spotkanie nauczycieli z przedstawicielami stowarzyszenia Stacja.	4. Nauczyciele reagują na wszelkie sygnały świadczące o stosowaniu przez uczniów środków odurzających, min. dopalaczy.	4. Prelekcje.
Skierowane do rodziców		
1. Szkolenie rodziców na temat rozpoznawania i efektów działania substancji odurzających z uwzględnieniem dopalaczy. Konsekwencje prawne w stosunku do nieletnich.	1. Rodzice umieją rozpoznawać objawy zażywania środków odurzających.	1. Prelekcja przeprowadzona przez przedstawicieli instytucji pracujących z dziećmi uzależnionymi.
	2. Rodzice znają instytucje prowadzące działalność profilaktyczną i udzielające pomocy osobom uzależnionym.	2. Przekazywanie materiałów informacyjnych dla rodziców podczas zebrań z rodzicami.

<p>2. Prelekcja prowadzona przez pracownika Stowarzyszenia stacja</p> <p>3. Powielenie materiałów dotyczących środków odurzających i przedstawienie ich rodzicom na spotkaniu z wychowawcami.</p> <p>4. Zorganizowanie wystawy propagującej wydawnictwa poruszające problemy wychowawcze - profilaktyka zagrożeń.</p> <p>5. Zwrócenie uwagi na profilaktykę domową.</p>	<p>3. Rodzice znają skutki zażywania środków odurzających.</p> <p>4. Rodzice współpracują ze szkołą w realizacji profilaktyki uzależnień.</p> <p>5. Rodzice wiedzą jakie miejsca i środowiska sprzyjają stosowaniu środków odurzających.</p>	<p>3. Wystawa przygotowana przez nauczycieli świetlicy i biblioteki szkolnej.</p> <p>4. Spotkanie z psychologiem i pedagogiem.</p>
---	--	--

Skierowane do uczniów		
<p>1. Zorganizowanie dla klas spotkań profilaktycznych z przedstawicielami instytucji wspierających.</p> <p>2. Projekcja filmów edukacyjnych na temat uzależnień. Dyskusja na temat filmów.</p> <p>3. Przygotowanie przez uczniów scenek na temat asertywnego zachowania w sytuacji zagrożeń.</p> <p>4. Zajęcia indywidualne z uczniami podejrzanymi o eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi min. dopalaczami. Lektura książek opisujących szkodliwe skutki uzależnień.</p> <p>5. Wystawa prac plastycznych.</p>	<p>1. Uczniowie znają szkodliwe skutki uzależnień.</p> <p>2. Uczniowie wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia.</p> <p>3. Uczniowie znają zasady asertywności.</p> <p>4. Uczniowie czują się odpowiedzialni za swoje działania.</p> <p>5. Uczniowie doceniają zabawę bez alkoholu.</p> <p>6. Uczniowie unikają sytuacji stwarzających zagrożenia.</p>	<p>1. Spotkania z psychologiem i pedagogiem.</p> <p>2. Zajęcia prowadzone przez świetlicę szkolną.</p> <p>3. Prezentowanie scenek na lekcjach języka polskiego i na godzinach wychowawczych.</p> <p>4. Praca pedagoga szkolnego.</p> <p>5. Przygotowanie prac na godzinach wychowawczych. Prezentacja w klasach i na korytarzu.</p> <p>6. Szkolne zabawy i dyskoteki.</p>

Dział IV
Wagary - unikanie obowiązku szkolnego.

Treści:

1. Główne powody opuszczania zajęć lekcyjnych przez uczniów.
2. Skutki prawne zaniechania obowiązku szkolnego.
3. Skuteczna współpraca z instytucjami prowadzącymi działania kontrolujące (policja, straż miejska).
4. Wpływ wagarów na wyniki w nauce i dalsze losy ucznia.
5. Zagrożenia wynikające z wagarów.

ZADANIA	CELE	FORMY REALIZACJI
Skierowane do nauczycieli		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne i dokładne sprawdzanie obecności na każdej lekcji. 2. Poznanie przyczyn nieusprawiedliwionej absencji uczniów. 3. Kontakt z rodzicami uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne. 4. Informowanie instytucji powołanych do egzekwowania obowiązku szkolnego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele systematycznie kontrolują obecność uczniów na zajęciach lekcyjnych. 2. Nauczyciele utrzymują stały kontakt z rodzicami uczniów opuszczających zajęcia. 3. Szkoła współpracuje z Policją, Strażą Miejską i Sądem dla Nieletnich w zakresie realizowania obowiązku szkolnego przez uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrola dzienników lekcyjnych. 2. Wzory podpisów znajdują się w zeszytach uwag oraz w dzienniku lekcyjnym. 3. Rozmowy indywidualne, osobiste oraz telefoniczne. 4. Kontakt z sądem rodzinnym dla nieletnich.
Skierowane do rodziców		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie konsekwencji prawnych dotyczących uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne i ich prawnych opiekunów. 2. Wyrażenie zgody przez rodziców na prowadzenie zeszytu obecności ucznia na poszczególnych lekcjach. 3. W miarę możliwości częste wizyty w szkole lub też przyprawianie dziecka do szkoły przez rodziców. 4. Grupa wsparcia dla rodziców uczniów sprawiających problemy wychowawcze. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzice znają konsekwencje prawne wagarów oraz wynikające z nich zagrożenia. 2. Rodzice uczniów opuszczających zajęcia utrzymują stały kontakt ze szkołą i kontrolują uczęszczanie do szkoły swoich dzieci. 3. Rodzice współpracują ze szkołą w rozwiązywaniu problemu wagarów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkanie z kuratorem sądowym. 2. Wizyty w szkole (np. raz w tygodniu)
Skierowane do uczniów		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkanie z kuratorem sądowym na temat konsekwencji opuszczania zajęć lekcyjnych. 2. Zawarcie pisemnej umowy z uczniami 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają konsekwencje prawne wagarów oraz wynikające z nich zagrożenia. 2. Uczniowie przestrzegają regulaminu Gimnazjum. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prelekcja przeprowadzona przez pracownika sądu. 2. Indywidualny kontakt z uczniem. 3. Wybór samorządu, organizowanie wycieczki,

<p>dopuszczającymi się wagarów na temat odpowiedzialności za swoje postępowanie.</p> <p>3. Włączanie w życie klasy osób wagarujących poprzez powierzanie im funkcji na forum klasy.</p> <p>4. Udział w zajęciach mogących pomóc w nadrobieniu zaległości spowodowanych wagarami.</p> <p>5. Umożliwianie uczniowi osiągnięcia sukcesów w szkole.</p>	<p>3. Każdy uczeń ma możliwość włączenia się w życie klasy i osiągnięcia sukcesów na miarę możliwości.</p>	<p>gazetki.</p> <p>4. Zajęcia wyrównawcze.</p> <p>5. Zajęcia pozalekcyjne.</p> <p>6. Dyskusje na godzinach do dyspozycji wychowawcy.</p>
---	--	--